

ELOPIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

HIRDETESEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyititéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdető és a velünk
 összekötésben levő hird. irodák
 arendményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. NOVOTNY ERNŐ.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklámclókat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA R. T.

Adókiivetés.

Most működik Léva városában az adókiivető bizottság, mely feladatának vége felé közeleg. Kétségkívül a legfontosabb mozzanat ez nemcsak az állambáztartás életében, de az adózó polgárokra nézve is, amennyiben ez rendszeren a közterhek emelkedését jelenti. Az adókiivető bizottságok feladata tehát épen nem kicsinylendő, mert a legjobb tudás és lelkiismeret szerint kell, hogy állapítsák meg kinek-kinek adóját.

Az egyenlő teherviselés elvének megfelelőleg az volna a legideálisabb állapot, hogy az adó a jövedelem arányában osztassék fel az adózó polgárok között. A progresszív adózás mellett is igen súlyos érvek szólnak. Az új adótörvények, melyek életbeléptetése már egy ízben bizonyítatlan időre elhalasztatott, sok tekintetben már ezekre az elvekre vannak tekintettel, mert új adózási kulcs alapján próbálkoznak a kérdés megoldásával.

Egyelőre marad minden a régi-ben, már pedig kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy az adómegosztás jelenleg nem az egyenlő teherviselés elvének alapján történik. Sem az adókulcs nem megfelelő, sem az adó szétosztása nem mindig igazságos és méltányos. Egy kis parasztagazda több adót fizet, mint egy hivatalnok, ki négy-öt annyi jövedelemmel bír. De aránylag még a gazdáknak jó dolguk van az iparos és kereskedő mellett, akiknek adója oly ingatag adózási alapon nyer megállapítást, hogy ezt még csak ideiglenes megnyugtatósnak is alig lehet elfogadni. A kereskedő és iparos fizete a legbizonytalanabb. Általában mondhatjuk ezt azokról a jövedelmi forrásokról, melyek III. osztályú kereseti adót tartoznak viselni. Az adóalanyok itt érzik legjobban a közterheket, mert jövedelmi forrásuk hirtelen elapadhat, míg a kivetett adó csak ritka esetben irható le.

Láthatjuk tehát, hogy mily fontos az adókiivető bizottság működése. Mennyire érdekében áll minden egyes polgárnak, hogy legalább saját adójának kivetését figyelemmel kíséresse. S bizony ennek dacára nem valami nagy volt az érdeklődés a bizottságok működése iránt.

Általában minden adózó közönség, de különösen a magyar ember bizalmatlanul szokott viselkedni az adókiivető bizottság működése iránt még akkor is, ha erre semmi oka nincsen. Rendszeresen politikai célzattal szeretnék so-

kan az adókiivetést felcifrálni s mi a nagyközönség megnyugtatóására állíthatjuk, legalább nálunk Bars megyében, hogy sem a múltban, sem a jelenben ennek nyomát nem találjuk. Az adópréseről kialakult illúziók igazán pusztá képzeltelbeliek, mert az erőszakos, különösen a jövedelemmel arányban nem álló igazságtalan adóemeléssel eddig panaszt nem hallottunk s a felebbezések jogcíme is inkább csak a szomszéd adójára van alapítva, t. i. a szomszédom, a hasonló forgalmu üzlet tulajdonosa nem fizet annyit, miért fizesek én.

Adóemeléssel beszéltek ugyan. S van is adóemelés minden szakmában. De viszont van adócsökkenés is. Annak idején maga a pénzügyminiszter hangoztatta, hogy nem célja az erőszakos adóemeléssel behozni a költségvetési többletet. Konstatálnunk is kell, hogy a pénzügyminiszter nem adott utasítást közegeinek az adópré alkalmazására és tekintetbe véve az általános gazdasági helyzetet, kiméletesen kíván banni az amugy is gyenge egzisztenciájú adóalanyokkal. Hiszen ez nem is lehet máskép, mert szaporítani és erősíteni, nem pedig tönkretenni kell az adóalanyokat és ezért az adókiivető bizottságoknak és maguk a kincstár képviselőinek is kétségtelenül igazodni kell az adófizető közönség teherviselési képességéhez.

Erre pedig annál nagyobb szükségünk van, mert még korántsem vult el fejünk felett az esztendők óta pusztító gazdasági válság és a legoptimistább reménykedők sem merik azt állítani, hogy a legközelebbi három esztendő begyógyítja-e majd a gazdasági életünkön ejtett súlyos sebeket.

Mindenképen indokolt tehát, hogy illetékes helyen figyelembe vegyék az adózó polgárok teherviselő képességét, mert mit érne vele az állam, ha az adójövedelem felszólásával feljavítaná a jövedelmét, de csödbe kergetné vele magukat az adófizetőket.

Különösen indokolt a kiméletes eljárás Léván, ahol az ipar és kereskedelem állapota egyáltalán nem mondható rózsásnak s ahol az állami adók megszabása abnormis arányokban hat ki a községre terhekre.

Léva városát súlyos közterhek nyomják s így a legminimálisabb adóemelés sem indokolt.

Ezt kell az adókiivető bizottságok tagjainak szívökre venniük, mielőtt polgártársaik adóját megszabják, ezt kell szem előtt tartaniok a kincstár közegeinek is.

De ott, ahol mégis adóemelést javasolt a kincstár képviselője, mindig meghallgatásra talált az adózó polgár ellenérve. Csakhogy a polgárság, mely a közügyek iránt oly közönyösséget tanusít, a saját adójával sem sokat gondol s csak kivételesen jelenik meg egy-két polgártársunk az adótárgyalásokon.

Ép azért nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy késő eső után a köpönyeg. Tartsa mindenki a saját zsebét érdeklő dolognak az adókiivető bizottságok tárgyalásait, kissé jobban érdeklődjék annak működése iránt, akkor jobban fel tudja hívni saját teherviselő képességének méltánylására és kiméletére a bizottság figyelmét, amelynek különben is minden méltánylást érdemlő esetben érvényesülni kell.

Az anarkizmus.

Hogyha az emberiség fejlődését; a társadalmak kialakulását fokról-fokra vizsgáljuk, kiderül, hogy mindenkoron akadtak emberek, akik a meglevő rend, irány, törvényszerűség, erkölcs, stb. ellen törtak. Ezek az u. n. anarkisztikus elemek. Nem akartak s akarnak abba a körbe beleilleszkedni, amely a kölcsönös függést, az egymásra utaltságot csözza. Eszerint minden anarkisztikus elem úgy az egyén, mint pedig a társadalmi törvényszerűség szempontjából veszedelmes. De vajjon a kultúra és a civilizáció haladása, fejlődése nem tud-e véget vetni e veszedelmes tényezők érvényesülésének? Erre bajos megfedeini.

Mert látjuk, hogy a technika haladása jobban és jobban kedvez a veszedelmes elemeknek s azok érvényesülésének. Mert miben nyilvánul a gátlás? Leginkább a védelemben. Azonban minél körültekintőbb a veszedelem, annál furfangosabb módon érvényesül az anarkizmus. A védelem tehát egymagában véve nem elég az anarkizmus megsemmisítésére.

A közelmúltban lejátszódott tragédia világosan jelzi, hogy a fegyveres erő s egyéb óvintézkedések nem tudták megfedeini a veszedelmes elem érvényesülését. Mert tény, hogy sokkal nehezebb a fellépett bajt orvosolni, mint azt a kellő óvintézkedéssel megelőzni.

Az anarkizmus már kifejlett betegség, kórság; tehát terjed és érvényesül. Nehéz kiirtani. Itt gyökeres reformra van szükség. Olyanra, amely megfedeini a anarkisztikus csirát létrejöttét. S ezt a reformot nem kereshetjük máshol, mint az emberiség nevelésében, melynek az általános emberszeretetre s az egyéni összefügés megőrsére kell törekednie. Hogy valamelyes egyén agyában megfogamzik anarkisztikus gondolat; az ok

korántsem az egyénben, hanem környezetében keresendő. Hibás az illető társadalom nevelési rendszere, iránya. Jegyezzük meg, hogy minden lelki megnyilatkozás az objektív világból ered.

Mert hisz az egyén szellemi megnyilvánulásai a külvilág folytonos suggestióiból származnak. Igy tehát az egyén cselekedete velejében véve csak okozat; az ok a környezetben rejlik. Épp ezért a tudományos szempontból nem lehet elfogadni azt az állítást: mely szerint egy egyén gonosz tettéért nem lehet az egész környezetet, társadalmat felelősségre vonni! Igen is lehet! Sőt kell is. Mert az eszme csirái a társadalom suggestióiból származnak. Ha nincs ek, akkor okozat sincs. Vagyis, ha a környezet nem szül gonosz eszméket, akkor nincs fertőzés, nincs anarkizmus. Köztapasztalatok bizonyítják, hogy a gonosz eszmék leginkább a fiatal, fejlődő agyvelőket fertőzik meg. Ezekben nincs megfontoltság, előrelátás és kellő északarat. Leginkább a pillanat hatása alatt cselekszenek: rombolnak, pusztítanak. Sem saját, sem pedig mások életértékűségével nincsenek tisztában. Az atruisztikus érzelem nem érvényesül náluk. Ha majd a nevelés oda viszi az emberiséget, ahol a közönös életértékelés honol; nem lesz öngyilkosság, gyilkosság s anarkizmus.

De ehhez az emberben levő állapototönök teljes kiirtása szükséges. Ennek keresztvitélehez nem elegendőes pusztán a nemzeti nevelés; hanem a különböző társadalmak neveléséből leszűrt internacionális nevelés; amelynek célja az összhang, amely az egymás mellett élő nemzetek gyűlöletét apasztja. Csak a helyes irányú internacionális nevelés képes az anarkizmus teljes eltüntetésére; amelynek jelszava az általános emberszeretethez, emberértékülésben gyökerezik. Ez meghozza a társadalmak tevékenységének összhangját, melyből a kölcsönös függés törvényszerűsége születik.

Hasonló ez a törvényszerűség a világúri testek mozgás szabadságával. Valaha ott is sokkal több anarkisztikus elem uralkodott, mint most.

A világúri testek gravitációja lassan-lassan összhangba hozta az egymással viaskodó s az egymásra törő erőket. A kölcsönös függés vágyát vetette az anarkisztikus elemeknek. Hogy még most is akadunk ilyen erőkre, jele az annak, hogy a testek kölcsönös függési összhangja még nem fejlődött ki teljesen. Annyi azonban tény, hogy ott sokkal kevesebb az ily veszedelmes elem, mint a emberi társadalmakban. Mindezekből röviden láthatjuk, hogy az anarkizmus teljes eltüntetéséhez egyes-egyedül csak a társadalmak nevelésének egységesítése vezet. Az egységesítés leucseje, mint már jeleztem: az általános emberszeretet, emberértékelés.

Szabolovszky István.

A választók összeírása.

Az új választójogi törvény alapján a képviselőválasztók névjegyzékének összeállítására az idén sokkal ragyobb jelentőséggel bír, mint birt a múltban, midőn a választói névjegyzék évenkénti kiigazítása alig néhány emberre nézve birt érdekel. Az új törvény folytán egészen új népréteg kerül be az alkotmányos jogok birtokosainak sorába. Az előzetes számítások szerint pl. Léván az eddigi 600 körüli választó helyébe körülbelül 1000 lép. Azon alkalmából, hogy a jövő héten a vármegye minden részében megkezdik az összeírási munkálataikat, nem tartjuk érdektelennek tájékozásul szolgálni a közönségnek a törvény némely rendelkezéséről.

Kinek van választói joga?

Választói joga csak annak van, aki a törvényben megkivánt összes általános kellékeknek és a különös kellékek valamelyikének megfelel.

Az általános kellékek a következők: férfinem, magyar állampolgárság, 24 s illetve 30 éves életkor, s az állandó lakás.

A különös kellékek az állampolgárok értelmiségi foka szerint változnak. A törvény négy értelmiségi osztályba sorozza az állampolgárokat.

Az első osztályba az tartozik, aki a középiskolának, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetnek legmagasabb osztályát sikeresen elvégezte.

A második osztály azokból áll, akik az elemi népiskola hatodik osztályát sikerrel elvégezték, vagy ezzel egyenlő értékű más iskolai négy osztály, vagy tanfolyamot végeztek.

A harmadik osztály azoknak osztálya, akik írni és olvasni tudnak anélkül, hogy az első és második osztályban meghatározott iskolai képzettségük lenne.

A negyedik osztály az írni és olvasni nem tudók osztálya.

I. osztály.

Attól, aki a középiskolának, vagy ezzel egyenrangú más intézetnek legmagasabb osztályát sikeresen elvégezte, vagy akinek oly állása van vagy volt, amelyhez a törvény értelmében legalább ugyanezen tanintézetek valamelyikének elvégzése szükséges, a törvény a választói jogosultsághoz semmiféle különös kelléket nem kíván.

II. osztály.

Az elemi népiskola VI-ik osztályának elvégzésével a választói jog szempontjából egyenlő értékű, különösen középiskola, vagy a polgári iskola II-ik osztályának, vagy az iparos- és kereskedő tanonciskola III-ik osztályának, vagy az elemi népiskola IV-ik osztályán felül az iparos- és kereskedő tanonciskola II-ik osztályának elvégzése.

Az, aki ebbe az értelmiségi osztályba tartozik, ha meg is felel az általános kellékeknek, a választói jogosultságot még nem szerzi meg. Választói joga csak akkor van, ha még a következő különös kellékek valamelyikének megfelel:

1) legalább 2 korona egyenes állami adóval van megterve. Egyenes áll. adó alatt mindig a föld-, ház-, kereset-, tőkeamat- és járadék- vagy bányaadót kell érteni. A választó adójához hozzá kell számítani a vele közös háztartásban élő feleség és kis-korú törvényes, vagy törvényesített gyermekek föld- és házádját is. Az ideiglenes adómentes föld- és házbirtok után kivetett adót is számításba kell venni. Az adóhátralék nem akadály a választói jognak.

T A R C A

Neved az iskolapadon.

Sok diáknak sok kis kése
Az iskola padba vése,
Sok, szép lánynevet.
Most, hogy visszajöttem ismét,
S ujra látom, mostan is még
Mind reám nevet.

Sok ifju szív édes titka:
Böske, Viima és Margitka . . .
S te is kis Kató.
Akkor voltunk nagy haragban,
Jaj, ugy sirtam, míg faragtam . . .
Most kopott, fakó.

Oly nagy volt a szenvedésem,
Hogy beletört a kis késem
S csorba lett neved.
Régi görög isteneknek
Mondtam el csak, hogy szeret'ek
S mily hideg szived.

Mindig lestem, hogy a sarkon
Egyszer neked majd bevallom,
Mi szivembe dúl.
De ha jöttél, édes lelkem,
A kalapom megemeltém
Gyáván, szótlanul.

S míg a szemem könybe lábad,
Félcipőbe bujt kis lábad
Gyorsan tova vitt . . .
Bus szerelmes én a padba
Faricsgáltam elsratva
Szívem vágyait.

Bus szerelmünk rég meghalva,
De máig sincs még bevallva,
S most már nem szabad.
Sirok érted, sirok ti kon;
Ugy megőrzi édes titkom
Az iskolapad.

Kersék János

Nyári képek.

Tátrafüred, július hó.

Tavaszi volt. A havas széltől korbácsolt
vonatom — mintha megpihenne — megáll
a Karszt sziklái között.

És szemmel be nem fogható messzeségig,
a bórától zúgó sziklák lábaihoz simu-
va: látom az Adriát.

Első megpillantásra, mintha sárga, pisz-
kos komoksivatag volna, csak hosszas kuta-
tás után látom megcsillanni a naptól szikrá-
zó hullámain.

És a havas, zord hegyekről — mintha
menekülne vonatom, lerohan a napfény a
pálmák országába.

Sokáig csodáltam a tengert. Órákig
néztem játékeit, csodás szinompompáját.

Amidőn a forró napsugárban melegedve
engedelmesen ringatta a kis lélekvesztőt bol-
dog halandójával együtt, feltárva előttük
csendes vizeinek titkait.

És amidőn a sivitő bórától hajtva, hara-
gos zöld hullámaival zugva törte a kemény
sziklákat, mintha el akarná nyelni az előtte
elterülő kulturát, fényt és pompát.

Nyár van. A Kárpátok legbüszkébb or-
ma tövében ülök. Szemem hiába kutatja a
hegyóriások, szakadékok, völgyek, vizzuhata-
gok titkait.

Rejtélyes világ az. Minden egyes része
méltó volna a festő ecsetjére, a költő tollára.

Minden egyes része, egy-egy talpalatnyi
földje emberfeletti küzdelmekkel megvívott
és bevett ország.

Az egész pedig — mintha a Küklopszok
kovácsolták volna össze kemény gránitból
hazánk kapujának őrzésére.

Tekintetem elfordul e fenséges látvány-
tól és lesiklik a völgybe.

Ime: mintha újból tengert látnék.

Elöttem, a hegyóriások lábaihoz szeli-
den simulva, a mezők, rétek, erdők fensíkja.

Zöld virányaiából felbukkannak a falvak és
városok sötétbarna foltjai, mint szigetek a
tengerből.

Két kézzel szórta tele e földre a termé-
szet legszebb kincseit.

Erdei, mintha templomok volnának, tele
megkapó, szorongó, megnyugtató áhitattal,
fenséges csenddel.

Ha az élet sulya alatt összeroskadtál:
itt felegyenesedel.

Ha csalódások értek, reményeid cserben
hagytak, ha üldöznek és zaklatnak: itt meg-
pihenhetsz.

És ha beteltél a természet e csodás,
fenséges képeinek érzésével: melletted hul-

2) Ipari engedély, vagy iparigazolvány alapján önálló ipart üz, vagy kereskedést folytat.

3) Ipari, kereskedelmi, bányászati vagy közlekedési alkalmazott, az alkalmazás időtartam itt figyelembe nem jön, az ezen csoportba tartozóknál a választói jog szempontjából közömbös az is, hogy mennyi idő óta vannak alkalmazásban.

4) Bármilyen köz- vagy magánszolgáltatásban ugyanannál a munkaadónál, bármely foglalkozás körében legalább 5 év óta van állandóan alkalmazva. Ha az alkalmazott megvált a szolgálatától, de egy éven belül ugyanahhoz a munkaadóhoz visszatér; újabb alkalmazása idejéig a közvetlenül megelőzőhöz kell számítani. Ha az alkalmazás azért szűnik meg, mert a gazdaság tulajdonosának vagy birtokosának személyében változás áll be, az elhagyott munkaadónál töltött szolgálat ideje a közvetlenül következő munkaadónál töltött szolgálat idejéhez hozzá számítandó.

5) Az őstermelés körében vezető munkás, vagy felügyelő.

6) Segítő családtag.

7) Kiszolgált altiszt.

Ez a három utolsó különös kellék az irni és olvasni tudók osztályánál is előfordul. Aki ezen három utolsó kelléknek megfelel, ha irni és olvasni tud, más különös kelleket igazolni nem tartozik.

III. osztály.

Aki irni és olvasni tud, a nélkül, hogy középiskolát vagy elemi népiskola VI-ik osztályát, vagy végül ezekkel egyenlő tanórátéki iskolát, vagy tanfolyamot végzett volna; aki az elemi népiskolának csak a 4 osztályát végezte el; aki nem végzett semmiféle iskolát, csak akkor lehet választó, ha meg a következők különös kellek valamelyikének is megfelel:

1) Husz korona egyenes állami adóval van megróva.

2) Ipari engedély, vagy igazolvány alapján önállóan ipart üz, vagy kereskedést folytat, ha

a) legalább egy segédmunkást állandóan alkalmaz, vagy

b) akár egy adónemből kiűn legalább 10 korona, akár

c) több adónemből együttvéve legalább 20 kor. egyenes állami adóval van megróva.

lámzik az emberi kultúra, a legkeresettebb fény, pazarló pompa.

Csodás ellentét: nyári éjjel hegyóriások, szakadékok, őserdők tövében pazar paloták, kertek, terraszok között a villanyfény nappali ragyogásában hullámzik a boldogok, a pihenésre, szórakozásra vágyók nemzetközi tömege.

Együtt vannak a vagyon kiválasztottjai a savoír vivre mestereivel.

Kor, rang itt eltörlőd, a sziveket egyforma érzés tölti be: a természet csodás, fenséges szépségének felejthetetlen tudata.

*

A Kárpátoktól az Adriáig! Nem tudom, melyik volt szebb. Csupán azt tudom, hogy az egyik a miénk!

És midőn az éj sötétjében elhagyva a mi szépséges kincsünket: a Tátrát, a tövében felesillanó fénypontok mintha lidércfény volna és ellenállhatatlan erővel huzna vissza.

dr. Benkó István.

Az arató ünnepek történetéből.

Mindennapi kenyérünket add meg nekünk ma! Ez a buzgó ima száll fel az egekbe sok millió keresztény ajkáról mindennap és a világ minden részén. Ezzel nemcsak azt fejezi a hívő, hogy a kenyeret tartja legszükségesebb táplálékának, hanem azt is, hogy a kenyérben Isten adományát látja. De nem-

Az adóra vonatkozó már említett szabályok itt is alkalmazást nyernek.

3) Ipari, bányászati, kereskedelmi, közlekedési alkalmazott, ha

a) iparostanonc volt és a felszabaduláskor az iparhatóságtól bizonyítványt kapott, vagy

b) az utolsó 5 évi időtartamon belül akár egyfolytában, akár megszakításokkal legalább 3 éven át ugyanez ipari szakmában dolgozott.

4) Az őstermelés körében vezető munkási vagy felügyelői tennivalók végzésére bármennyi idő óta van alkalmazva.

5) Bármilyen köz- vagy magánalkalmazásban ugyanannál a munkaadónál bármely foglalkozás körében legalább 5 év óta van állandóan alkalmazva.

6) Valamely választónak mezei gazdaságában, ipari üzemében, vagy vállalatában mint segítő családtag működik. Segítő családtag a törvény szerint az a személy, aki valamely választónak vagy feleségének gyermeke, rokona, örökbe fogadott gyermeke, vagy ezek valamelyikének férje a választóval közös háztartásban él és ennek olyan mezei gazdaságában, ipari üzemében, vagy vállalatában segít, amely állandóan segítő rendszeres alkalmazását teszi szükségessé.

7) Katonai, vagy csendőrségi szolgálatban altiszti fokozatot ért el.

IV. osztály.

Attól, aki irni és olvasni tud, a választói jogosultsághoz a törvény csak azt kívánja különös kellékül, hogy akár egy adónemből, akár több adónemből együttvéve legalább negyven korona egyenes állami adóval legyen megróva.

A régi választók.

A törvény azoknak is biztosítja a választói jogot, akik a választói joghoz megkívánt kellek egyikének sem tudnak megfelelni, de a régi törvények szerint mégis választói joguk volt. A törvény különbséget tesz azok között, akik szintén régi jogosultság és azok között, akik más jogcíme alapján voltak a régi törvények értelmében választók. Az 1878; XXIII t. c. szerint ugyanis mindenki megtartotta választói jogát, aki az 1848 év óta készült valamely választói névjegyzékbe fel volt véve. A választói jogosultság ezen jogcímét nevezi

a korábbi törvény „régii jogosultságon alapuló választói jognak.” Aki ily címen az 1913 évre érvényes névjegyzékbe fel van véve és ha róla nézve az új törvényben megállapított kivételi vagy kizáró okok valamelyike fenn nem forog, választói jogát megtartja akkor is, ha lakóhelyét változtatja. Az azonban, aki az 1913 évre érvényes választói névjegyzékbe nem a régi jogosultság címen van felvéve, csak addig, amíg a régi jogcíme fennáll és csak abban a községben vagy városban tartja meg választói jogát, amelyiknek névjegyzékébe az 1913 évre felvették, feltéve, hogy a választói jogosultságból az új törvény szerint kivéve, vagy kizárva nincs. Elveszti azonban a régi törvény idejében szerzett választói jogát, ha ezen községből elköltözik. Az a közalkalmazott, aki az 1913 évre érvényes névjegyzékbe jogerősen fel van véve, áthelyezés esetén sem veszti el választói jogát. Az ily közalkalmazott új állomási helyének választói névjegyzékébe kell régi jogcíme felvenni.

A régi választó természetesen az új törvény alapján is választó lehet, ha a választói jogosultság kellékeinek megfelel.

A választó jogból kivettek és kizártak.

A törvény a választásra jogosultak köréből a választói jogosultsággal összeférhetlen közszolgálat miatt kiveszi azt, aki:

1) A közös hadsereg, haditengerészet és honvédség, ugyancsak a csendőrség tényleges szolgálatában álló tisztje, katonai lelkésze, havi fizetésben részesülő altisztje, a legénység tagja, ideértve az ideiglenes szabadságoltakat is. Választói joga van ellenben annak, aki fegyvergyakorlat teljesítése céljából áll meghatározott időn belül tényleges szolgálatban.

2) Az állami, törvényhatósági vagy községi rendőrség tagja. A pénzügyőrök, mezőerdő-hegyőrök és a fegyverviselésre jogosított más alkalmazottak a választói jogosultságtól kivéve nincsenek.

Ki van zárva a választói jogosultságból az:

1) aki gondnokság alá van helyezve, vagy akinek kiskorúsága meg van hosszabbítva;

2) aki elmebeteg, még ha nincs is gondnokság alá helyezve, de az elmebetegségét hatósági orvosi bizonyítvány igazolja;

3) aki csőd alatt áll;

csak a keresztények tekintik isteni ajándéknak a kenyeret, hanem annak tartották már az ókor népei is sok ezer évvel ezelőtt.

Az ő ember nem ismerte a kenyeret, megette azt, amihez hozzájutott, a gyümölcsöt, a gyökeret stb. Igen sok nép, amely a műveltség legalacsonyabb fokán áll, ma is csak így szerzi élelmét s ha a növényvilág adományait már elfogyasztotta, kiegészíti élelmét az állatvilágból. Vadászik, halászik, állatokat tart és tenyészt. S ha az egyik területet letarolta, szedi a sátorfáját és odább vonul. Így élnek Afrika belsejében ma is. Délamerikában nem sokkal külföldön az Orinoko mentén élő néptörzsek életmódja, nekik a Maurita nevű palma ad lakást, kenyeret, ruhát, sőt még italt is. De ezeknek a száma mindinkább gyérül. Mert csak ott van meg az ilyen nomád életnek a lehetősége, ahol annyi a gyümölcs és gyökérféle, hogy azok egymagukban is biztosítják az emberek megélhetését. De mihelyt a szabad természet ilyen ajándéka elégtelenné bizonyult, letelepedtek az emberek és iparkodtak, hogy olyan élelmiszere legyenek szert, amely tartósabb, mint a gyümölcs és a gyökérféleik és azoknál táplálóbb. Ilyen eleség a gabonafélék.

A gabonaféléket már 4–5 ezer évvel ezelőtt is termesztették az óegyiptomiak és a kínaiak. Az egyiptomiak Isis istennő ajándékának tartották, a régi görögök és rómaiak is istenek nevéhez fűzték. Természetes tehát,

hogy mint isteni eredetű növényhez mindenféle vallásos ceremóniát fűztek.

Kínában ma is nagy szertartással jár a gabonaművek elvetése. Egy bizonyos területen maga a császár szánt egy darabig, majd a hercegek és miniszterek folytatják a szántást és vetést, mindenféle vallásos ének közepette. Ilyenkor az egész udvar egyszerű földmivesnek öltözik. A régi görögök rómaiak is tartottak úgynevezett cerealekat, vagyis Ceres istennő tiszteletére ünnepeket rendeztek és áldozatokat mutattak be, hogy az istennő kegyeit megnyerjék, jó aratásuk legyen. Sokkal általánosabb azonban a hálaadó ünnepek. Óegyiptomban négyezer évvel ezelőtt már évenként 10 napig arató ünnepet tartottak Isis istennő tiszteletére. A régi klaszszikus korban pedig a metageitnia vidám ünnepén zsenge gabonát és az első kenyeret áldozták Apollónak, mint napistennek, akinek a kenyeret köszönhették. Hálaadó istentiszteleteket tartottak a régi germánok is.

A kereszténység elterjedése természetesen végét vetette az ilyen pogány ünnepeknek, mindazonáltal később is ünnepek tartottak az aratás befejezését. Gazda és aratómunkás egyaránt vidám volt s mindenféle ünnepélyt rendeztek. A mezőről vig zeneszó mellett vonultak be a faluba, buzakalászból koszorút fontak s azt átnyújtottak a gazdának verses jókívánások kíséretében. A gazda viszont megvendégelte aratóit és

4) aki közbiztonságban vagy közszolgálatban részesült és attól a naptól számítva, amelyen a részesedés megszűnt, egy év még nem telt el. Ide tartozik az is, aki népházbán, szükséglakásban, vagy más menhelyszerű intézményben ingyen vagy a lakás elienértékül nem tekinthető, díjért lakik vagy lakott. Nem tartozik ide azonban az, aki betegszolgálat, baleseti, rokkantsági vagy más ételle pénztártól kap segélyt vagy járadékot, aki elemi csapás miatt kapott segélyt, aki vagy akinek gyermeke ösztöndíjjal részesül, tandíj vagy vizsgamentes;

5) aki nyilvános helyen botrányt okozó részegség miatt két éven belül öt koronát meghaladó pénzbüntetésre legalább két ízben jogerősen el volt ítélve és az utolsó büntetés kiállításától vagy elévüléséig számított egy év még nem telt el;

6) akinek választói joga ítéletileg fel van függesztve;

7) aki büntetést vagy vétség miatt jogerősen el van ítélve, jogerős bírói határozattal elrendelt vizsgálati fogságban; aki feltételes szabadságon van. Nincs kizárva a választói jogból az, akinek a büntetése feltételesen fel van függesztve, elévült vagy királyi kegyelmet kapott;

8) aki nyereségvágyból elkövetett, vagy az állam ellen irányuló büntetést vagy vétséget, osztály vagy felekezet vagy nemzetiség ellen irányuló igazítás, kerítés, kivándorlási büntetést v. vétség miatt szabadságvesztés-büntetésre volt jogerősen elítélve, a kiszabott büntetés kiállításától vagy elévüléséig számított *öt év alatt*, ha pedig ugyane büncselekmények valamelyike miatt már el volt ítélve, az újabb kiszabott büntetés kiállításától vagy elévüléséig számított *tíz év alatt*;

9) aki politikai jogai gyakorlatának feltűggesztésére van jogerősen ítélve, az ítéletben megállapított idő alatt.

Ezek azok a főbb törvényes rendelkezések, melyek a választók névjegyzékének összeállításánál figyelembe veendők. A névjegyzékbe való felvétel a rendelkezésre álló hivatalos adatok alapján *hivatalból*, amennyiben pedig ilyenek nem állanak rendelkezésre, az érdekeltek jelentkezése a tőlük nyert adatok alapján történik. *Tehát mindazoknak, kik az 1913. évre érvényes névjegyzékben fel vannak véve, felesleges az összeíró*

bizottság előtt megjelenniük, ha régi jogosultságuk ma is fennforog, mert ők hivatalból lesznek az új névjegyzékbe felvéve.

Az iskolai képességet igazolni lehet a bizonyítvánnyal, de nem szükséges igazolnók azoknak, kiknek olyan állásuk vagy foglalkozásuk van, vagy volt, mely a törvény által elismert iskolai képzettséghez van vagy volt kötve.

Az *írni-olvasni tudás bizonyítható* az összeíró küldöttség által megjelölt nyomtatott szövegnek az összeíró küldöttség előtt való elővételével és továbbá mondott szövegnek a küldöttség előtt való leírásával is.

Az *adó bizonyítása* az adófőkönyv s illetve az adókirovatási lajstrommal történik. A választói névjegyzék folyó évi szeptember 10.-től október 10.-ig lesz a város-házán közzeszmélve kitéve, ezen idő alatt a névjegyzéket mindenki megtekintheti és iemásolhatja a saját személyét illetőleg *mindenki* felszólalhat. A felszólalást a központi választmányhoz kell intézni és városban a polgármesternél, községekben a körjegyzőnél kell benyújtani szeptember 10.-től október 25.-ig.

Különfélék.

— **A F. M. K. E. gyűlése.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület igazgató választmánya, dr. Gyürky Géza elnöklete alatt ülést tartott Nyitra. A gyűlés a román pakum ügyében, amely kormányzatpolitikai kérdés s így az egyesület társadalmi programjába be nem illik, az E. M. K. E. ismeretes átirata fölött napirendre tért. Az egyesület keresni fogja az érintkezést az Orsz. Házipari Szövetséggel, hogy a Felvidék háziiparát föllendítse és számára piacot keressen, amely akciójához Harkányi János br. kereskedelmi miniszter is megígérte támogatását. A gyűlés elhatározta, hogy a zenei műveltség előmozdítása céljából, belép a Felvidéki Zeneszövetségbe; hat új népkönyvtárat létesít; három iskola szegényeorsú tanulóinak, a magyar isztentiszteletek bevezetése céljából magyar énekes és imakönyveket adományoz; a szabadoktatás szervezésére Frank István kegyesenrendi főgimn. igazgató elnöklete alatt bizottságot küldött ki; megállapította az 1913. évi zárási madást és 1915. évi költségvetést és Trencsén-Teplitz fürdő igazgatóságának meghívását elfogadva, elhatározta, hogy ez ideig naggyűlést szeptember 7.-én Trencsén-Teplitz fürdőben tartja meg. Napirend előtt a gyűlés jegyzőkönyvében örökölte meg fájdalmas részvétet Ferenc Ferdinánd trónörökös főherceg és feleségének tragikus elhalálása fölött, dr. Gyürky Géza tb. elnököt pedig — aki már 32 év óta szolgálja önzetlenül az egyesületet törekvéseit, súlyos betegségből való fölépülése alkalmából az igazgató választmány szeretettel üdvözölte.

— **Gyászhir.** Nemesak Léván, hanem a vidéken is igen széles körben fájdalmas részvétet és mély megilletődést keltett a szomorú hír, hogy *Tóth Ferenc*, a lévai uradalomnak intézője Szent János-pusztán, folyó hó 16.-án, életének 39. évében hirtelen elhunyt. Halálát szívizélhűdés okozta. Az élete legszebb szakában elköltözött kedves modoru férfitu, aki az uradalomnak egyik kiváló szorgalmu intézője volt, nem Léván temették el. A gyászszobában történt beszentelés után hült tetemeit Kiskunfélegyházára szállították s ott helyezték örök nyugalomra. A forrón szeretett férjét és a legjobb apát mely gyászba borult nevével, négy, kedves kis árvájával a nagyszámú rokonság, barátai és ismerősei is ösztönözten gyászolják. A mérhetetlen fájdalomtól megtört neje a következő gyászjelentést bocsátotta ki: *Öz. Tóth Ferenc* szül. Holló Erzsike fájdalomtól megtört szívvel tudatja felejthetetlen férjét *Tóth Ferenc* Léva-uradalmi intézőnek élete 39.-ik évében f. évi július hó 16.-án szívizélhűdés következtében történt hirtelen elhunytát. A megboldogult hült tetemét a t. hó 18.-án d. u. 5 órakor a pusztaszentjánosi gyászszobában történt beszentelés után Kiskunfélegyházára szállítják és a r. k. sircskerben örök nyu-

galomra helyezik. Az engesztelő szentmiséldozat f. hó 18.-án reggel 7 $\frac{1}{2}$ órakor a lévai plebánia templomban fog a Mindenhatóknak bemutatni. Léva, 1914. július hó 16.-án. A dás és béke lengjen porai feletti Gyermekei: Sándorka, Errike, Erzsike, Juliska. Édes anyja: öz. Tóth Károlyné szül. Gótsch Julianna. Testvérei: Nályke férj. Kiss Blláné, Billa férj. Klász Sándorné, István. Sógorai: Kiss Béla és Klász Sándor.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Bayascsek* Jánost, a lévai adóhivatal kiváló szorgalmu és köztiszteltetben álló pénztárnokát, — mint örömmel értesülünk, — ugyanazon hivatalhoz a VII.-ik fizetési osztályba adóhivatali főpénztárnokká nevezte ki.

— **A választó közönség figyelmébe.** Figyelmeztetjük mindazon munkaadókat, akik választói korban levő legalább 10 férfi alkalmazottat rendszeresen foglalkoztatnak, hogy ezekről kötelesek az összeíró küldöttség rendelkezésére olyan névjegyzéket bocsátani, mely a választói jog szempontjából figyelembe jövő összes szolgálati adatokat feltünteti. Egyszersmind kötelesek az illető alkalmazottak munkakönyvét személyesen vagy megbízottjuk útján az összeíró küldöttség által meghatározott napon betekintés végett 10—100 koronáig terjedhető bírság terhe alatt bemutatni.

— **Orsolyiták Garamszentbenedeken.** A magyarországi Orsolya-rendi nővérek, külön magyar tartományba szeretének tömörülni. Szándékuk megvalósítása tárgyában — mint értesülünk, — tárgyalásokba bocsátkoztak az esztergomi főkapitallal oly irányban, hogy a tartomány székhelyétl engedje át nekik a garamszentbenedeki apátság kolostorát. Az apátság tudvalevőleg most az esztergomi főkapitallal birtokában van és műemlék gyanánt őrzik. A kolostor most lakatlan, úgy hogy az orsolyiták által való birtokbavétel ellen nagyobb nehézség aligha gördühet. Ha a főkapitallal való tárgyalások sikerre vezetnek, az orsolyiták központi székhelyüké Garamszentbenedeket tennék és az egyes kolostorokban fennálló noviciatusokat beszüntetve, összes újoncaikat a benedeki kolostorba tömöríték.

— **Orgona-hangverseny.** *Sugár* Viktor orgonaművész e napokban igen jó sikerült orgona-hangversenyt tartott a kistapolcsányi r. k. templomban. A hangversenyen családjaival együtt résztvett *József* főherceg is.

— **Hírek a vármegyéből.** A vármegyének legutóbbi közgyűlése szorgalmu megválasztott *Hoffmann* Pát a főispán szolgálatátételre s osztiányi járásba osztotta be. A keletkei körorvosi állásra dr. *Frölich* Ármin budapesti és a jánosgyarmati körorvosi állásra pedig dr. *Kertész* József hajduböszörményi kórházi orvos választott meg.

— **A körjegyzők illetményének rendezése.** Megjött a körjegyzők varvált fizetésemelése. A községi ügyek munkái miatt oly régen küzdöttek, most elérték céljukat. Megerkezett már az állapni hivatalhoz a belügyminiszteri rendelet, melyet haladéktalanul megküldöttek a p. ü. számvevőesnek, hogy az átszámolási munkálatokat eszközöjje. A községi jegyző kezdő fizetése tehát ezután 2000 korona lesz, — egyenlő a X. fizetési osztállyal, — melyhez még meghatározott időközönben szolgálati pótlék járul.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminiszter *Legény* Károly pénzügyi tanácsost, alsó-kubin helyettes pénzügyigazgatót hasonló minőségben az aranyosmáti pénzügyigazgatóságához helyezte át.

— **Tanügyi lap vármegyénkben.** A Barsvármegyei Általános Tanító egyesület Körmozgáiban megtartott évi rendezőgyűlésén elhatározta, hogy legközelebb tanügyi lapot indít, amely az egyesületnek és a kir. tanfelügyelőségnek is hivatalos közlönye lesz. Az új lap első száma — mint értesülünk — folyó évi szeptember hó

velük együtt mulatott. Nagyon természetesen vidékenint más és más népszokások alakultak ki az idők folyamán. Lényegében azonban mindentűt egyforma maradt az arató-ünnep, mert mindenűt átadják a buzakalásból és mezei virágból font koszorút a gazdának, aki megvendégeli aratóit és áldomást iszik velük.

Sajnos, a modern haladás, mint sok mindent, arató-ünnepet is áldozatul követelte. Ma már sok helyen megszűnt a régi patriarchális jó viszony, arató és gazda között. Pedig kár! A régi értékes népszokások megmentésén igen sokan faradoztak. Így az egyik balatoni furdótelepen, amelyet előkelő fővárosi és vidéki közönség látogat, a feledésbe menő arató-ünnepet elevenítette fel a község tevékeny olvasóköre, hogy a fővárosi közönségnek bemutassa, milyen volt a régi jó időkben az aratóünnep.

Az olvasókör tagjaiból huszonöt tagu csikós bandérium alakult, amelyet fekete diszmagyar ruhában a kör elnöke vezetett, a kör tagjai szintén magyar ruhában, ökrös szekéren helyezkedtek el a magyar ruhás menyecskék és lányok között. Nem hiányzott még a cigány sem. Az egész társaság rezes banda hangjai mellett a grófi kastély elé vonult, hogy a grófnőnek átadja a buzakoszorút, aki azt igen szívesen fogadta.

Bár minél több gazdakör követné ezt a példát Barsvármegyében is és megmentené a feledéstől ezt az ősrégi szép magyar szokást.

Gazda.

1-én, Aranyosmaróton „Barsvármegyei Tanügyi Értesítő” címen s azután július és augusztus hónapokat kivéve — havonként fog megjelenni. A lapot az egyesület adja ki. Felölös szerkesztője: *Mozsáry János*, — főszerkesztője: *Katona Ferenc*. Az egyesület tagjai tagsági díjuk fejében ingyen kapják a lapot. — Hasznos és hézagpótló lap lesz ez, mert amellett, hogy irodalmi tevékenységre fogja serkenteni a tanítókat és szorosabb kartársi kapcsolata hozza őket egymással, — annak hasábjain jelennek meg a kir. tanfelügyelő hivatalos közleményei, — továbbá az egyesületet és a Tanító Házát érdeklő ügyek is állandóan ott lesznek felszínre tartva.

— **Esküvő.** *Knopp Vilmos* garmenmeti tanító augusztus hó 5-án tartja esküvőjét a garmenmeti róm. kath. templomban *Ondrejka János* tanítónak kedves leányával, *Kornéliával*.

— **A rokkant-egylet módosított alapszabályai.** A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyereke módosított alapszabályait a belügyminisztérium az igazságügyi és kereskedelemügyi minisztériumok előzetes hozzájárulása után jóváhagyta. Ezt az alapszabályt az egylet központi választmánya már életbe léptette. Az alapszabályoknak a korhatárra és az illetékesekre vonatkozó rendelkezései csak 1914. augusztus 2-ikától lesznek megvalósítva. Ettől a naptól kezdve az összes tagok az eddiginél heti tíz fillérrel magasabb tagsági díjat, vagyis 30, 34, illetve 40 fillér tagdíjat fizetnek. Az újonnan belépő tagokra olyan korhatár van megállapítva, hogy akik 40 éves életkorukig lépnek be, azok a 12, 14, illetve 17 korona teljes nyugdíjösszeg 70 százalékát kapják (évi 1 százalékos emelkedése) tíz évi tagsági idő letelte után bekövetkező rokkantságuk esetén; ellenben, akik a 40 éves korhatár betöltése után lépnek az egyletbe, azok 40 százalékos rokkantségélt kapnak (évi 2 százalékos emelkedéssel). Az állami, közhatalosi és köznevelési alkalmazottak, akik alkalmazásuktól rendszeresen nyugdíjra tarthatnak igényt; csupán 35 éves korukig vételnek fő.

— **Uj fürdőorvos.** Kőrömczban város tanácsa a tulajdonát képező stubnyfürdőbe az idej fürdőévedra *Brandner Ferenc* drt. bízta meg. Az új fürdőorvos már el is foglalta helyét.

— **Szülő-tanfolyam Aranyosmaróton.** A tanítás- és közoktatásügyi miniszter rendeletéből a kézimunkára nevelő országos egyesület *Diets Elek* zsekesfővárosi iparskola igazgató vezetése alatt 3—4 hetig tartó kézügyességi tanfolyam nyílt meg e hó 6-án az aranyosmaróti elemi iskolában, melyen 24 tanító és tanítónő vesz részt, ezek között 6 polgári iskolai tanító az ország különböző városából, a többi 18 pedig a közeli környék és Barsvármegye területéről. A tananyag felölös a papír, gyág- és a famunka tárgyait, melyek a I—VI. osztályos és az ismételt osztályokban tanítanak. A tanfolyam befejezése után a készített munkáktól kiállítás fognak rendezni.

— **Letették a kezelői vizsgát.** *Szeksárdy József*, a lévai járásbíróóság irnoka és *Ujlaki Ottó* irodatiszt jó eredménnyel tettek le az igazságügyi kezelői vizsgát.

— **A sebes hajtás.** A randórság azt a kocsiat, aki a Petőfi- és Kaszinczy-utcaiban nem hajt lépésben, az utca sarkára alkalmazott feirak szerint, 40 korona büttetéssel fenyegeti. Az autók és motorbiciklik azonban vigan szaguldoznak a nevezett utcákban végig. Azoknak szabad? Azok kivételét képeznek? Vagy az nem baj, ha azok gazolják el az embert?

— **A munkakönyvek és a választójog.** Érdekes leiratot küldött e napokban a kereskedelmi miniszter a kereskedelmi és iparkamarákhoz. A leirat közli, hogy rövid időn belül új rovatolású munkakönyveket bocsát ki a miniszter s ezek a könyvek a választójog szempontjából nagy fontossággal bírnak, mert rovatokban a munkás iskolai végzettsége és munkadíja is szerepel. A régi könyveket csak akkor cserélik ki, ha azok tulajdonosai azt határozottan kívánják,

azonban a miniszteri leirat hangsúlyozza, hogy a könyveknek ujjal való kicserélése a munkásra választójogi szempontból előnyös.

— **Halálozás.** Nagy csapás és mély gyász érte *Hartl Rezső* lévai fodrászt és nejét, akiknek *Ferenc* nevű kedves fiuk e hó 17-én, életének 18. évében elhunyt.

— **Az újság elfogadása előfizetésre kötelez.** A kir. Curia érdekes és a közönséget is igen közelről érintő ítéletet hozott, amelyben kimondja, hogy mindenkinek, aki huzamosabb ideig elfogadja a neki bár-hogyan kézbesített lapot, annak árát még akkor is meg kell fizetnie, ha a lapot nem is rendelte meg. Kimondja továbbá a Curia, hogy az ilyen perekben nem az adó lak-helyén levő bíróság az illetékes, hanem az, amely ott van, ahol a lap készül s ahol azt postára teszik.

— **Szabályrendelet a kártya ellen.** Miskolcz városa januári közgyűlésében szabályrendeletet alkotott a kártya és más hasonló játékok nyilvántartás ellen. A szabályrendeletet a belügyminiszter e napokban érkezett leirata szerint jóváhagyta. Örvendetes, hogy a belügyminiszter álláspontja kedvező ebben a kérdésben a városokra nézve s így semmi akadályja sincs annak, hogy a városok, köztüktik Léva is, s az összes vármegyék sietve megalkossák szabályrendeleteiket erre vonatkozólag, nehogy az állam tegye rá a kezét erre a jövedelemre is. Léva város tanácsa kérje el Miskolcz városától a szabályrendeletet s annak alapján készítse el a városnak megfelelő rendeletet.

— **Katonák aratási szabadsága.** A honvédelmi miniszter kiadta, hogy az aratás idejére a tényleges szolgálatban álló katonák és honvédek három heti szabadságot nyerhetnek. A kérelem a századparancsnokságoknál kibálgatás alkalmával terjesztendő elő.

— **Méhészeti vándorgyűlés és kiállítás Pozsonyban.** A magyar, osztrák és német méhészek 59. vándorgyűlésének és kiállításának sikerét a méhésztársadalom nagymérvű érdeklődésén kívül közgazdasági életünk számos előkelőségének pártfogása is bizonyítja. A kiállításnak, amelyet július 25. és 30-ika között fognak tartani, fővédnökségét báró *Ghüllány Imre* földmívelésügyi miniszter vállalta. A rendező-bizottság, *Szilassy Zoltán* orsz. képviselővel az élén, állandó permanenciában van és minden intézkedést megtesz a vándorgyűlés és kiállítás érdekében. Tekintettel méhésztudunk mai magas fejlettségére, valamint arra a hathatós anyagi és erkölcsi támogatásra, amelyben a kiállítás nemcsak a kormány és Pozsony város közönsége részéről, hanem a gazdasági szervezetekben s résztvevő kiállítóknál is részesül, az idej kiállítás is előreláthatólag méltó lesz elődeihez ugy külső sikerében, mint tanúságaiban és méhésztudunk továbbfejlesztésére való hatásában.

— **A községi utak.** A kereskedelmi miniszter e napokban a képviselőházhoz törvényjavaslatot nyújtott be a községi utakról szóló törvény módosításáról. A négy szatásból álló javaslatnak az a célja, hogy a községi utak kezelését harmóniába hozza a közigazgatás államosításáról szóló javaslatokkal. A községi utak járási közutakká válnak és a régi utitörvénynek a vicinális közutakra vonatkozó rendelkezését a járási közutakra fogják alkalmazni.

— **Nagy vihar az Ipoly völgyben.** Az Ipoly asó völgyében — mint a lapok írják — e hó 15-én nagy vihar és jégeső volt, amely végigverte a gabonát, tönkretette a répát, tengerit s minden egyéb veteményt. Az egész környék falui, mint: Szete, Lontó, Ipolyszakállás, Vámosmikola, Ipolybél, Börzsöny és Tölgyes rendkívül nagy kárt szenvedtek.

— **Az első női kántor Magyarországon.** *Kmety Kornélia*, a baji népiskola tanítónője, a szarvasi evangélikus tanítóképző-intézetben letette a kántori vizsgát és kántori oklevelet kapott. *Kmety Kornélia* tehát az első magyar női kántor és az első nő, aki vallási teendők gyakorlásához jogot nyert.

— **A levélforgalom legnagyobb Északamerikában:** közel 10 ezer millió évenként. Azután következnek: Németország 7 ezer millió, Anglia 5 ezer millió, Franciaország 3 ezer millió, Ausztria 1600 millió, Oroszország 1300 millió, Belgium 700 millió és Magyarország 600 millió általagos darabszámmal.

— **Az országos vásárok eltörlése.** Több vidéki ipartestület azon indítvánnyal fordult az ipartestületek országos szövetségéhez, hogy az indítson akciót a fölöslegesnek tartott országos vásárok intézménye ellen. Elsősorban arra irányult ezen akció, hogy a kereskedelmi kormány ne engedélyezzen újabb országos vásárokat. A szövetség tanácsa úgy határozott, hogy mielőtt a kívánt akciót megindítaná, véleményadásra kéri fel a vidéki városok ipartestületeit. Ennek megfelelő kérdőíveket szerkesztett és azokat megküldötte a vidéki ipartestületeknek. Ezen iven első fontos kérdés az, hogy a mai vásárok, mennyiben tartották meg kereskedelmi szerepüket, teljesen feleslegessékké váltak-e? A többi kérdés azt kívánja tisztázni, nem válnak-e hátrányára a letelepült kereskedőknek és iparosoknak az országos vásárok és vevő megfélemlés haszna a vásárokból való részvételnek? Az akció megindítását, ügyét a kérdőívek beérkezétségig a szövetség felfüggesztette. Felhívjuk figyelmét kereskedőinknek és iparosainknak ezen, rájuk nagyon fontos kérdésnek kelő megvitatására és véleményüknek, kívánásaiknak indokolt betérjesztésére.

Sport.

L. I. F. C. — E. T. K. — 2 : 1.

A „Lévai ifjúsági football club” második mérkőzését az Esztergomi Testgyakorlók Körével játszotta mult hét vasárnapján. A mérkőzés erős idő következtében csak kis számú közönség kereste fel. A pálya teljesen átázott, ami a játékok nagyon megnehiztette. Mindazonáltal a jelenlévő közönség így is meglehetősen távozott el. A L. I. F. C. a mérkőzés kezdetétől mindvégig állandó fölénnyben volt. A második félidőben teljesen egy kapura-ára ment a játékosok s hogy az esztergomiak mégis aránylag kis vereséggel kerültek ki, azt főképp jó kapusunkkal s a hátvédpárnak köszönhetik. Csatáreoruk a L. I. F. C. védelmén mindössze negyszer jutott keresztül. Lövéseit a L. I. F. C. higgadt és jól helyezkedő kapusa ügyesen fogta. A vezető góolt a játék elején a „L. I. F. C. szerzi meg, még pedig tizenegyesből.

Ettől kezdve E. T. K. veszélyes támadásokat intéz, melyek azonban eredményre nem vezetnek. A féldő vége felé mégis sikerül E. T. K.-nak öngóolból kiegyenlítenie. A féldő eredménye 1 : 1.

A második félidőben E. T. K. teljesen összeroppan. L. I. F. C. erősen kombinál és a jobbszélső kiszökése révén megszerzi a második góolt. Ez az eredmény változatlanul megmarad a mérkőzés végéig. Bíró *Tatár István* volt, ki tudással és erellyel vezette a játékot.

Amateur — L. A. C. — 2 : 2.

Ugyancsak a mult vasárnapon folyt le a másik mérkőzés is a budapesti amateurok és a „Lévai Athletikai klub” között. A képezői pályán — melyen a mérkőzést tartották — a nagy sár miatt játékokat produkálni nem lehetett. A labda csaknem elmerült a sárban és sokszor kutatva kellett a játékosoknak azt onnan kihalászniok. Így nagyon természetes, hogy a rossz idő dacára is elég szép számban jelenlévő közönség a játékkal nem lehetett meglegedve. A vezető góolt ez amateurok lövik a 3-ik percbe, amit L. A. C. — mely részben új összeállításban szerepelt — a féldő végén kiegyenlített.

A második félidőben mindkét fél elér egy-egy góolt. A végeredmény 2 : 2. A mérkőzést az amateurokkal jött bíró: *Major István* vezette.

Közvetlen viszonzulás

BIRTHA JÓZSEF úrnak a „Lévai Örálló” f. é. 24-ik számában adott közvetett válaszára.

Birtha úr válasza végén egy jegyzőkönyvi kivonatot közöl, mely csak akkor lesz érthető és elbíráható, ha az iratokat elejétől fogva leközzöljük.

Hadd jöjjenek hát sorra.

Birtha úr a múlt év szeptemberében a következő levelet intézte Medveczky Sándor úrhoz, mint a lévai ág. hitv. ev. egyház felügyelőjéhez:

Igen tisztelt Uram!

A lévai ág. hitv. ev. egyház lelkesi hivatala 222—1913. sz. alatt levelet intézett gondnoki hivatalunkhoz és e levél végén azzal indokolja eljárását, a gondnokhoz való levelét, mert „az egyházközség (ref.) lelkesze legutóbb a hozzá intézett hivatalos megkeresésre nem válaszolt, miből azt kell következtetnem, hogy megszakította a két hivatal közt az összeköttetést.”

Van szerencsém ide vonatkozólag egyházam Előjáróságának határozatát közölni azzal a kéréssel, hogy azt az ev. egyház Előjáróságának bemutatni sziveskedjék. Kerem ezt azért is, hogy igazolva legyen egyházunk eljárása, mert az a feltétel gyűlölet, az az elbizakodottság, melyet viseltek az ev. egyház lelkesze mindon ténnyekedében a ref. egyházzal szemben, látjuk előbb-utóbb jó dologra úgy sem vezet, ezzel a lépéssel is kivánunk megakadályozni a kitörendő veszedelmet.

„Kivonat a lévai ref. egyház Előjáróságának 1913. jan. hó 1-én tartott presbiteri gyűlésének jegyzőkönyvéből. 6. szám. Lelekész felolvassa a lévai ev. lelkesi hivatalának 2 rendbeli hivatalos átiratát, amelynek feltűnően tiszteletlen, kihívó hangja és formája, különösen annak záradéka, amely nélkülöz minden konventionális szokást, megbőtránkozásra ad alkalmat. — Határozat. Az egyház Előjárósága sajnálattal veszi tudomásul, hogy a lévai ev. egyház lelkesze az ő személyeskedő ellenszenvét, melyet gyűlekezetiünkkel, vagy annak lelkeszével szemben táplál, hivatalos ténnyé is átalvíszi és egyházi hivatalunkkal a tiszteletesség hangján levelez. Felhívja azért Előjáróságunk a testvér ev. egyház Előjáróságát, sziveskedjék megfontolás tárgyává tenni egyházunk Előjáróságának komoly aggodalmait, nehogy kénytelenek legyünk a jövőben, a kelemteneségektől magunkat megóvánd, elzárkózni az ev. lelkesi hivattól és arra legyünk kényszerítve, hogy csakis egyházi felsőbb hatóság, vagy a helyi világi felügyelőség útján válaszoljunk a megkeresésre”. Jegyezte Pető S. e. jegyző; hitelesítik: Birtha József lelkesz, dr. Kersék János főgondnok, Tatár István, Galambos István ifj. presbiterek.”

E jegyzőkönyvi kivonat mindent igazol. Eddig nem is óhajtottuk ezt a határozatot tekintetesség tudomására adni, de az ev. lelkesi hivatal legutóbbi levele, illetve ennek záradéka provokálja ezt, hogy eljárásunkat igazoljuk vele.

A tek. egyház felügyelő úrnak vagyok kiváló tisztelettelm jelentése n. előtt

Léva, 1913. szept. 16.

kész szolgája

BIRTHA JÓZSEF s. k. ref. lelkesz.

Ezen levél vétele után Medveczky Sándor úr levelet intézett Birtha úrhoz s kérte, hogy a kifogásolt 2 rendbeli hivatalos levelet küldje el neki, mert anélkül nem bírálhatja el az ügyet. Birtha úr a következő levélben válaszolt:

„Igen tisztelt Uram!

Sürgető levelére, hogy az ev. lelkesz úr két rendbeli levelét megküldém, tisztelettel válaszolom, hogy nem feledek meg ígéretemet. Átküldtem volna már régen a szóban levő leveleket, de egyikük elkallódott, sehogysem tudok nyomára jönni. A kéznél levőt visszavárólag mellékelve küldöm.

Kiváló tisztelettelm jelentése mellett vagyok tek. e. felügyelő úrnak Léva 1913. okt. 15. Kész szolgája Birtha József ref. lelkesz.”

Következzék most már a „tiszteletlen” kihívó hangu levél! Ime:

Tiszteletlen ref. Lelekési Hivatalnak

Léva.

Dubovszky János lévai lakos hívem azon kijelentéssel jött hozzám, hogy László nevű kis fiát a keresztelőköz és a tudtán kívül és beleegyezése nélkül a ref. lelkesi hivatalhoz vitték keresztelés végett. Nevzett felkért egyszermind, hogy az adatok áttétele iránt tegyem meg a szükséges intézkedéseket.

Ennek alapját felhívom a Tiszteletlen Lelekési Hivatal, hogy a megkeresztelt gyermek keresztelési adatait 8 napon belül tegye át hozzám.

Léva, 1912. december 27.

BÁNDY s. k. lelkesz.

Megjegyzendő, hogy a két levél közül csakis ez lehet a kihívóbb és tiszteletlenebb, mert ennek tárgya sérelem, míg a másiké,

(a melyik elkallódott) egy telajánlott szíveség volt a ref. ügyelet részéről.

Az ev. egyház tanácsa az ügyet tárgyalás alá vette, fávollétemben határozott benne s határozata alapján Medveczky Sándor felügyelő úr adott választ Birtha úrnak. A válaszirat terjedelmes lévén, azt teljes egészében nem közölhetem le; csak annyit közlök belőle, amennyiből a válasz tartalma megállapítható.

„Egyházatanácsunk, lelkeszünk sajátkezüleg írt és aláírt, ezen okmányként szereplő és Nagytiszteletűséghez ezennel a) alatt visszajuttatott hivatalos átiratát behatárolva tárgyalta, de abban sem azon féltelen gyűlöletnek, sem azon, elbizakodottságnak jeleit, de meg nyomait sem bírta meglesni, melyet Nagytiszteletűség hozzá intézett 544/1913. számú átiratában reá felró. Egyházatanácsunk megállapította, hogy lelkeszünk hivatalos levelének fogalmazása szigorúan azon — tagadhatatlanul ridegnek látszó, — kizárólag a tárgyra vonatkozó, hivatalos alakot mutatja, mely hazánk hivatalos életében ma egyenrangú és egyenjogú, valamint fölöttes hatóságokkal való hita'os, irásbeli érintkezésben nemcsak szokásos, hanem az állami és törvényhatósági hivatalokra és alkaimazottakra nézve, rendeltetleg kötelezővé is tétetett.”

A válasz további részében megállapította az egyházatanács, hogy a Birtha úr által megkeresztelt gyermek tényleg evangélikus. Megállapítást nyert, hogy Birtha úr a hozzá intézett megkeresésre tényleg nem válaszolt, illetve az ügyet el nem intézte, a miből „lelkészünknek azt kellett következtetnie, hogy Nagytiszteletű úr nem akarja a lévai ev. egyházközség lelkesi hivatalával a hivatalos érintkezést fönntartani.” Végül kijelenti a válasz, hogy az egyházatanács sajnálattal veszi tudomásul úgy Birtha úr levelét, mint egyháza tanácsának határozatát, „mert ez már is jelzi azt az áldástalan irányt, melyen haladva, elvégre oda juthat a lévai két protestáns testvéregyházközség, hogy eddigi hagyományos jó egyetértése szégyenletesen megbomlik.”

Az ügy folytatásaként Birtha úr a következő irást küldte egyházközségünk felügyelőjéhez:

246—916.

KIVONAT

a lévai ref. egyház 1914. év február hó 21-én tartott presbiteri gyűlésének jegyzőkönyvéből.

5) Lelekész szóról-szóra felolvassa a lévai ev. egyház felügyelőjének 1913. október 23-ról felteztet átiratát, melynek egyes pontjaira nézve felvilágosítással szolgál és okmányokkal igazolja annak tarthatatlan voltát és nagy tévedését. Egyben indítványozza, mivel az egész átirat félreértésen alapszik, térjen felette napirendre egyházunk előjárósága — Dr. Kersék János főgondnok nem osztja lelekész nézetét, mivel az evang. egyház átirata valóságban támadó vádirat egyháznak lelkeszével szemben, véleménye szerint nem hagyható szó nélkül már azért sem, mert az egyház előjáróságának bírtokában lévő okmentumok határozottan megcáfolják az evang. egyház átiratának állításait. Indítványozza azért, hogy az átirat és ennek ellenbizonyítékai adassanak ki főgondnoknak és az egyház ügyészének, kik a legközelebbi presbiteri gyűlésre készítsék el bemutatás végett az ev. egyházunk átküldendő válasziratokat, amely elfogadás után megküldendő lesz az ev. egyház előjáróságának.

Határozat: Az egyház presbiteriuma teljes egészében magáévá teszi dr. Kersék János főgondnok indítványát. Kmf. Birtha József s. k. lelkesz, dr. Kersék János s. k. főgondnok, mint elnökök. Vargha Géza s. k. jegyző.

—1914. szám.

A kivonatot hitelül:

Léva, 1914. március 18.

BIRTHA JÓZSEF ref. lelkesz.

Ezek után azon kérdést intézem Kersék János főgondnok úrhoz: Megfelel-e a jegyzőkönyvi kivonat a presbyterium határozatának? A többi aláírókhoz pedig ezt: A leközzölt levelet olvastam-e fel Birtha úr a tanács előtt s miben nyilvánul annak „feltűnően tiszteletlen, kihívó hangja és formája”? Vagy hogy magából a határozatból idézzék: Lehet-e annak a levélnek az alapján (vagy bármilyen alapon) azt mondani, hogy „a lévai ev. egyház lelkesze, az ő személyeskedő ellenszenvét, melyet gyűlekezetiünkkel vagy annak lelkeszével szemben táplál, hivatalos ténnyé is átalvíszi és egyházi hivatalunkkal a tiszteletlenség hangján levelez”?
Bándy Endre.

Köszönetnyilvánítás.

Dr. Rudnyánszky Titusz arany smaróti főszojgabiró ur 5 koronát, özv. Turcsányi István szül. Zvara Mária asszony pedig 50 koronát voltak szivesek árva házuk részére adományozni.

Fogadják a nemeslelkű adakozók úgy magunk, mint kis árváink leghálásabb köszönetét.

Léva, 1914. július 17.

A választmány nevében:

Bellán Sándor törökkanizsal Schulpe Alfonz négyzeti titkár négyzeti alelnök.

574—1914 végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Atulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pozsonyi kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. I. 454/5 számú végzése következtében dr. Gombai Izso ügyvéd által képviselt Facini József javára 390 K. s jár erejéig 1912. évi június hó 27-én fogatósított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 700 korra becsült köztetési ingóságok, u. m.: két ló nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a lévai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 277—9. számú végzése folytán 390 K. tőkekövetelés, ennek 1912. évi február hó 1. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen felmerült és bíróság már megállapított költségek erejéig, Léván leendő megtartására 1914. évi július hó 24-ik napján dé. e. 10 órája határidőül kitéjtetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén lecsáron alul is le fognak adatni.

Amenyiben az előtervezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Léván, 1914. évi július hó 8. napján.

Karácsonyi Pál,
kir. bir. végrehajtó.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1914. évi jul. hó 12-től 1914. évi jul. hó 19-ig Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Molnár Vince Szunyogh E.	leány	Lenke
Juhász Miklós Mészáros A.	fiú	Miklós
Molnár Lajos Toth Maria	leány	Margit
Turay László Borcsányi M.	fiú	László Todor
Kovács Sándor Zahorszky E.	fiú	Géza
Nováky Mihály Peter Agnes	fiú	András
Dubovs János Kúcs R.	fiú	János Sándor
Trgó János Gurszky Katalin	fiú	Gyula

Hazasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
özv. Andruska Andor Hofer M.	r. kath.
Urban István Kubriczky Mária	r. kath.

Hatalozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Dubszki Ottokár	40 éves	Hasi hagymáz
özv. Kaszás Mihály	77 éves	Agg. kimerülés
Szabó Maria	14 hó	Tüdőgyulladás
Somogyi Imre	56 éves	Szívbenulás
Bircsak Margit	17 hó	Tüdőgyulladás
Toth Ferenc	38 éves	Szívbenulás
Simon Karoly	2 hó	Tüdőgyulladás
Brauner Maria	22 hó	Tüdőgyulladás
Harti Ferenc	17 éves	Alt. gümőkór

Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy postahivatalunkal az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

Lévai piszeárak.

Hovatvétel: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m. másszánként 25 kor, 60 fillértől
26 kor, 20 fill. Kétszeres 18 kor. — fill, 18
kor, 40 fill. Rossz 19 kor 20 fill, 19 kor.
60 fill. Arpa 13 kor, 60 fill, 14 kor. 60 fill,
Zab 15 kor, 40 fill, 16 kor. — fill, Kukorica
17 kor, 80 fill, 18 kor. — fill, —
Lencse 32 kor. — fill, 33 kor. — fill, —
Bab 16 kor, 80 fill, 17 kor, 80 fill. —
Köles 13 kor — fill, 14 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 különként: Vörös ló-
here természetű szankmentes 175—180
Vörös lóhere, kir aránkás 165—175 Vörös
lóhere, nagy aránkás 150—160 Lucerna
termesztől szankmentes 130—138 Lu-
cerna, világos szemű aránkás 115—102.

Nyilttér.

RIBIZKE ÉS CSERESNYE

Szép nagyszemű ribizli kiloja 30 fill.
Fekete cseresznye kiloja 60 fillért.

Megrendelhető: Postahivatalnál
Kiskereskényben (Hontmegye.)

5 kilós posta-kosár saját
költségárban számittatik.

Eladó zongora.

Egy jó karban levő zongora
alköltözés miatt azonnal eladó.

Bővebbet: **CSEPCSEK JÁNOS,**
UJBÁNYA (Barsm.)

Eladó birtok.

Nógrádmegyében 1160 hold. —
Ipolyvölgyében 175 hold. —
Szécsényi járásban 236 hold. —
Bővebbet **HALÁSZ** vendéglősnél **LÉVA.**

Ugyanott pálinka főző üst
megvételeire kerestetik.

Kölcsönkönyvtár
NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében **LÉVÁN.**
Előfizetés bármely nap kezdhető.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok
kaucsuk sarkok
királya

Érdemes látni, mert kaucsukból készült.

Vasuti új menetrend 1914. június hó 15-től.

G.-Berzence—Léva. Léva—Csata—Párkány-Nána				Párkány-Nána—Csata—Léva. Léva—Gr.-Berzence				
Gr.-Berzence ind.	604	1225	525	Budapest ind.	705	210	655	
Jánna	610	1232	532	Bécs . . . . ind.	1125	925	450	
Saskó-Váralja*	619	1242	542	Párkány-Nána ind.	540	858	108 418 920	
Gr.-Szt.-Kereszt	626	1250	550	Köböd-Gyarmath	555	910	128 438 935	
Geletnek-Szklénó	643	109	609	Kéménd	605	923	136 446 948	
Szenásfalu-Vihnye	649	116	616	Bény	619	934	147 457 1000	
Zsarnóca	711	137	639	Csata . . . . érk.	629	944	157 507 1010	
Zsarnóca-Fürészrn.*	716	142	644	Csata . . . . ind.	637	956	206 521 1020	
Garamrét	722	149	651	Oroszka	644	1004	212 528 1027	
Rudnó	732	200	702	Garam-Damásd	653	1012	221 537 1036	
Ujbánya	738	206	708	Szeliz	705	1023	232 548 1056	
Bars-Berzence 6. érh.*	748	218	719	Nagy-Salló	729	1048	257 613 1127	
Gr.-Szt.-Benedek	807	287	739	Alsó Várad	744	1103	312 628 1144	
Kovácsi	817	249	748	Nagy-Szecsse	748	1108	317 633 1148	
Nagy-Koszmály	828	259	801	Léva . . . . érk.	800	1119	328 641 1200	
Léva . . . . érk.	843	316	816	Léva . . . . ind.	809	1155	652	
Léva . . . . ind.	5 04	1201	334	Nagy-Koszmály	827	1214	710	
Nagy-Szecsse	5 14	901	1213	344	834	853	1224	718
Alsó-Várad	5 22	907	1220	350	840	855	1243	738
Nagy-Salló	5 46	927	1240	410	900	903	1255	748
Zeliz	609	945	1258	429	918	914	108	759
Garam-Damásd	629	955	109	440	928	919	113	804
Oroszka	629	1004	121	449	937	930	124	815
Csata . . . . érk.	635	1010	127	455	943	936	131	821
" . . . . ind.	650	1020	135	509	949	958	146	834
Bény	701	1031	147	521	1001	1006	201	847
Kéménd	711	1041	157	531	1011	1012	209	853
Köböd-Gyarmath	723	1053	209	544	1023	1030	230	911
Párkány-Nána érk.	737	1107	223	600	1037	1037	239	915
Budapest felé . ind.	831	331	807	1037	807	1046	249	927
" " gyors	831	1236	855	1142	855	1053	257	934
" " . . . . érk.	1115	545	1035	945	1035	550		
" " gyors	940	290	945					
Bécs felé . . . . ind.	767							
" " gyors	826	1185	308					
" " . . . . érk.								
" " . . . . fy. "	1214	540	550					

„Utmutató“ legújabb vasuti menetrend kapható:

Nyitrai és Társa r. t.

könyv-, papír- és zeneműkereskedésében **LÉVÁN.**

Igyék naponta 1—2 palack

Szent István

dupla maláta sört,

mert ez a legelső, a valódi!!

A söriparban korszakot alkotó a

Köbányai Polgári Sörfözde

ezen világhírű söre, melyet ma minden országban utánoznak. Nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány, vérszegénység, álmatlanság, tüdő és gyomorbajoknál. Igen ajánlható lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlják: **Dr. Korányi, Dr. Ángyán, Dr. Herczel** tanár urak Budapesten, **Glax** tanár ur Abáziában és számos más szaktekintély.

LÉVAI főraktár:

Telephon szám 61.

Szenessy, Tonhaiser és Tsa. cégénél.

Kapható minden jobb kávéházban, fűszer és csemegeüzletben.

Pigler

Ruhákat fest és tisztít

Gallérokat vasal

Léva

Szepessy-utca

„CLUB“ cigarettapapíros

csak az itten látható
jelvényekkel valódi.

Minden könyvecske 100 lap.

!! Utánzatoktól óvakodjunk !!

KAJSZIN BARACK

alföldi termés, kilónként 40 fillérért,
házhoz szállítva, — előjegyezhető
NYITRAI és TÁRSA r. t. cégnél Léván.

Ház eladás.

Léván, Bati-utca 24.
számu ház eladó.

Bővebbet ott a házban.

Koksz és szén

szükségletét kérem nálam rendelni.

Szaion szén m/m 380 koksz
480 fillér házhoz szállítva

SPITZ ARMIN

szállító

Honvéd-utca 8. (saját ház.)

NESTLÉ FÉLE régbevált GYERMEKLISZT

Próbadozokat, valamint orvosi
röpiratot a gyermeknevelésről
díjtalanul küld a **HENRI NESTLÉ**
cég, WIEN, I., Biberstrasse 92. P.

Hóditó körutra indul az új kőbányai sörfözde:

FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R. T.
KÖBÁNYÁN

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám : 33.

Léván.

Telefon szám : 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom
céljára épült házamban nagy választéku
állandó gépkiallítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban, Hofherr és
Schrantz gőzcséplő készletek, eredeti Melichár-féle
vetőgépek, Eächer-féle ekék és talajművelő eszközök,
valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.
Világhírű **RAPID** lenczoscukak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése
és felállítása jutányos árakban.

MIELŐTT KÉVEKÖTELEKBEN

beálló szükségletét fedezné
hívja fel ajánlattételre

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagykereskedését

Alapítottott 1881.

LÉVA

Telefon szám 14.